

vaná, jak je nesporno, týž byt napřed Robertu S-ovi a pak žalobci a odevzdala-li jej v nájemní užívání Robertu S-ovi, není pro to smlouva nájemní s žalobcem neplatnou, poněvadž není vyloučena možnost, že by žalovaná byt ten mohla žalobci odevzdati k užívání, kdyby Roberta S-a pohnula domluvou neb úplatou k upuštění od smlouvy nájemní. Objektivní nemožnosti splnění nájemní smlouvy vůči žalobci zde tedy není, leč toliko nemožnost subjektivní, a nečiní tato, jak svrchu dolíčeno, smlouvu neplatnou.

Čís. 1514.

Pokud lze užítí ve firmě označení »první«.

(Rozh. ze dne 28. února 1922, R I 155/22.)

Rejstříkový soud k návrhu firmy Josef G., továrna na pokladny v Podmoklech, nařídil firmě »Adolf S., první severočeská továrna na pokladny v Trnovanech-Teplicích«, by ohlásila do 4 neděl změnu firmy v ten smysl, že se z ní vypouští dodatek »první«. Důvody: Firma není první, jež vyrábí v severních Čechách pokladny, neboť již před tím byla v roce 1909 zapsána do rejstříku firma Josef G. v Podmoklech, jež rovněž vyrábí pokladny a neodpovídá tudíž dodatek »první« zásadě pravdivosti firmy. K nařízení rekursního soudu konáno bylo šetření o významu slova »první« dotazem na směrodatné obchodní organizace a obchodní a živnostenskou komoru v Liberci. K dotazu odpověděla komora, že jest požadavek firmy Josef G., by škrtnut byl dodatek »první«, plně odůvodněn, ježto firma Josef G. se firmě Adolf S. co do rozsahu i jakosti výroby úplně vyrovná, ba ji dokonce v tomto směru předčí, a dodala, že zásadně se nedoporučuje, by dodatek »první« byl pojmán do firmy, ježto kupující obecenstvo, jak opětovně zjištěno, nepojímá tento dodatek s hlediska časového, nýbrž s hlediska jakostního, jakoby se jednalo o podnik vynikající nad ostatní. Rekursní soud usnesení potvrdil. Důvody: Soud své stolice na základě konaného šetření právem vyslovil, že dodatek »první« jest nepřijatelným, jak v ohledu časovém, tak i kvalitativním, a stačí v té příčině poukázati na odůvodnění prvního soudu. Podotýká se tolik: Oba podniky Adolfa S-a i Josefa G-a mají za předmět výrobu pokladen, vyrábějí skutečně pokladny a jsou po továrnicku provozovány. Zaměstnává-li firma Adolfa S-a více dělníků, padá naproti tomu na váhu u firmy Josefa G-a, že firma ta téměř o 10 roků déle jest protokolována. Dodatek »první« připouští, jak vytýká i napadené usnesení, dvojitý výklad, ve směru časovém a kvalitativním, jest tedy způsobitelným omyly u obecenstva působiti, nesloužil a neslouží tedy ku bližšímu trvalému označení závodu (čl. 16, odstavec druhý obch. zák.) a jest tudíž nepřijatelný (čl. 26 obch. zák.).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Dodatek »první« připouští, jak nižší soudy správně k tomu poukazují, různý výklad a jest s to, by vyvolal omyly v obecenstvu. Mohlo by se označení to vykládati tak, že podnik jest prvním svého druhu co do vzniku v Teplicích-Trnovanech, pokud se týče v cejích severních Čechách, což

však z nepravdy usvědčuje dřívější vznik firmy O. G-a, nebo že jest to podnik prvotřídní, což ovšem by všechny jiné podniky toho druhu nutně označovalo jako podniky méněcenné, a bylo by prostředkem nekalé soutěže. Ať tedy se míní dodatkem »první« stáří firmy nebo vyšší jakost jejích výrobků, není oprávnění k užívání dodatku toho opodstatněno a správně soud rejstříkový a soud rekursní, který usnesení jeho potvrdil, nařídily výmaz nepřipustného dodatku »první« opírajíce se ustanovení čl. 16 odstavec druhý a čl. 26 obch. zák., a poukázavše k dobrozdání obchodní a živnostenské komory v Liberci ze dne 4. prosince 1920, kterýžto autonomní orgán obchodnictva s místními poměry obchodními nejlépe obeznámen býti musí.

Čís. 1515.

Zajištění půdy drobným pachtýřům.

Požadovatel může v prodloužené lhůtě článku III. zákona ze dne 1. dubna 1921, čís. 166 sb. z. a n. žádati za přiřčení pozemku do vlastnictví, třebaž byl původně podal přihlášku o další dlouhodobý pacht.

(Rozh. ze dne 28. února 1922, R I 193/22.)

Drobný pachtýř žádal původně dle zákona čís. sb. z. a n. 318/19 za přiznání pozemku do 50 letého pachtu, opravil však později u soudu přihlášku v ten smysl, že žádal za postoupení pozemku do vlastnictví. Oba nižší soudy vyhověly takto změněnému nároku pachtýřovu, rekursní soud z těchto důvodů: Stížnost napadá usnesení prvního soudu v první řadě proto, že první soudce přiznal pozemek požadovateli do vlastnictví, ač požadovatel v přihlášce na soud ze dne 11. září 1919 žádal, by mu byl pozemek přenechán do 50letého pachtu. Jde tudíž o to, rozluštit, jak dalece tato námitka jest zákonem i skutkovými okolnostmi odůvodněna. Nárok sám jest nesporným, neboť požadovatel drží pozemek na své jméno pachtem od roku 1902, před tím pak obdělával jej společně se svým švakrem od roku 1900. § 15 ponechává sice v odstavci prvním účastníkům na vůli, by se v první řadě shodli o všech sporných otázkách, a přiznává této dohodě stran o požadovacím nároku závaznost jak pro strany, tak i pro soud, takže soud jest povinen dle této dohody rozhodnouti. Zákon ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. předpisuje v § 13 pod čís. 1 až 6 náležitosti ohlášky požadovacího práva podle tohoto zákona, kterážto ohláška pak skýtá základ pro další jednání, po případě pro dohodu dle § 15. V § 13 není však pod ztrátou nároku stanoveno, aby požadovatel výslovně prohlásil, zda žádá o přiznání pozemku do vlastnictví, či do dalšího pachtu. Jde tudíž o předpis rázu formálního, skytající základ pro předepsané soudní řízení, jehož úkolem jest teprve vyšetřiti pravý stav věci, při čemž však nemá soud lpěti úzkostlivě na formalitách, pro nárok sám bezpodstatných, a má jíti stranám, zvláště práva neznalým, radou a poučením na ruku. Ve směru tom požadovatel, když u soudu byl poučen, přihlášku řádně opravil, a pravou vůli na jevo dal. O nějaké závazné dohodě po rozumu § 15 nemůže zde býti vůbec řeči, ježto požadovatel dohodu odmítl a vysvětlil důvody, proč přihlášce onu poznámku přičinil. Uváží-li se jak intence zákona samého, tak i přesné znění jeho (§ 1), jde na jevo, že zákon tento v první řadě provádí pozemkovou re-